

נוסח לדין בוועדת הכספים ביום 25.11.14

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ה–2014

תיקון חוק הפיקוח 1. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א–1981¹ (בחוק זה – על שירותים פיננסיים (ביטוח) –

(1) במקום סעיף 40 יבוא :

"הנהגת תכנית 40. (א) מבטח המבקש להנהיג תכנית ביטוח, או ביטוח או שינוי בה המבקש לשנות בתכנית ביטוח את תנאי הביטוח, את דמי הביטוח או עניין אחר הנוגע במישרין לתכנית הביטוח שעליו הורה המפקח (בסעיף זה – שינוי בתכנית ביטוח) ימסור למפקח, 30 ימי עבודה לפני המועד שבו הוא מבקש להנהיג את תכנית הביטוח או את השינוי בתכנית הביטוח, לפי העניין (בסעיף זה – המועד המבוקש), הודעה על כוונתו לעשות כן, אשר תכלול את הפרטים שעליהם הורה המפקח ותוגש באופן שורה (בסעיף זה – הודעה למפקח).

(ב) נמסרה הודעה למפקח ולא הודיע המפקח או עובד הכפוף לו, עד ערב המועד המבוקש, על התנגדותו לתכנית הביטוח, כולה או חלקה, או לשינוי בתכנית הביטוח, כולו או חלקו, שלגביהם נמסרה לו ההודעה, רשאי המבטח להנהיג את תכנית הביטוח או את השינוי בתכנית הביטוח, לפי העניין, החל במועד המבוקש; הודיע המפקח או עובד הכפוף לו על התנגדותו לתכנית הביטוח, כולה או חלקה, או לשינוי בתכנית הביטוח, כולו או חלקו, עד המועד כאמור, לא ינהיג המבטח את תכנית הביטוח או את השינוי בתכנית הביטוח.

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשע"א, עמ' 1120.

(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב),
רשאי המפקח להורות לגבי ענפי ביטוח מסוימים,
לגבי תכניות ביטוח מסוימות או לגבי שינויים
מסוימים בתכניות ביטוח –

(1) כי הודעה למפקח תימסר פרק זמן
אחר לפני המועד המבוקש ;

(2) כי הודעה למפקח תימסר לאחר מועד
הנהגת תכנית הביטוח או השינוי בתכנית
הביטוח, לפי העניין, הכל כפי שיוורה
המפקח ;

(3) כי בהתקיים תנאים מסוימים כפי
שיוורה לא תחול חובה למסור למפקח
הודעה על הנהגת תכנית ביטוח או שינוי
בתכנית ביטוח ;

(4) כי מבטח לא ינהיג תכנית ביטוח או
שינוי בתכנית ביטוח, אלא באישור מראש
ובכתב מאת המפקח או בהתקיים תנאי
שיוורה המפקח.

(ד) המפקח רשאי, מיוזמתו ובכל עת, להורות
למבטח להפסיק להנהיג תכנית ביטוח או להורות
למבטח להנהיג שינוי בתכנית ביטוח, וזאת לאחר
ששקל את הפגיעה האפשרית במבטח בשל הוראתו;
כאמור ובשים לב למכלול התנאים בתכנית
ולאפשרות להתאימה לשינוי כאמור ; הורה המפקח
כאמור, יפסיק המבטח להנהיג את תכנית הביטוח
או ינהיג את תכנית הביטוח לאחר ביצוע השינוי
בה, לפי העניין, בהתאם להוראת המפקח, החל
במועד מתן ההוראה או במועד מאוחר יותר שעליו
הורה המפקח ;

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ד), המפקח רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לאחר ששקל את הפגיעה האפשרית במבטח בשל כך, לאחר שנתן למבטח הזדמנות לטעון את טענותיו ובהתייעצות עם הועדה, להורות למבטח להפסיק להנהיג את תכנית הביטוח או להנהיג את השינוי בתכנית הביטוח, לפי העניין, גם לגבי פוליסות שהוצאו על פי תכנית הביטוח לפני מועד מתן ההוראה, הכל כפי שיורה, ובלבד שמצא כי תכנית הביטוח או תנאי בה מקפח או גורם לפגיעה משמעותית או ממשית ~~בעניינו של המבטח בעניינם של המבוטחים~~, והכל בשים לב למכלול תנאי הפוליסה ולנסיבות המקרה, לרבות הנסיבות בעת כריתת חוזה הביטוח; הוראה כאמור לא תחול על מה שבוצע לפי הפוליסה לפני יום מתן ההוראה; המפקח יעביר לוועדה ~~המייצגת~~ את כל טיעוני המבטח שהובאו בפניו בכתב או את עיקרי הטיעונים, ככל שהמבטח טען את טענותיו בפני המפקח בעל-פה.

(ו) המפקח רשאי להורות, לגבי כלל ענפי הביטוח, לגבי ענפי ביטוח מסוימים או לגבי תכניות ביטוח מסוימות -

(1) הוראות בדבר דמי ביטוח בתכנית ביטוח, למעט בעניין השיעורים של דמי הביטוח כאמור בסעיף 37;

(2) הוראות בדבר תנאי ביטוח בתכנית ביטוח וניסוחם, [שאינן הוראות הקובעות פוליסה תקנית](#), ככל שלא נקבעו בתקנות לפי סעיף 38; הוראות לפי סעיף זה לא יסתרו הוראה שאין להתנות עליה לפי חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981²; הסדר הסותר הוראה שנקבעה על פי פסקה זו (להלן – הסדר סותר) לא ינהגו לפיו, וככל שנקבע בהוראת המפקח הסדר אחר, יראו כאילו נקבע ההסדר האחר במקומו של ההסדר הסותר, זולת אם ההסדר הסותר הוא לטובת המבוטח; [לעניין זה, "פוליסה תקנית" – תכנית ביטוח שנוסח כלל תנאיה נקבע בהוראות](#).

(ז) ההוראות לפי סעיף זה לעניין תכנית ביטוח יחולו, בשינויים המחויבים ובשינויים שיוורה המפקח, לעניין כתב שירות; בסעיף זה, "כתב שירות" – מסמך נלווה לפוליסת ביטוח הכולל תנאים למתן שירות למבוטח על ידי ספק שירות.

(ח) בסעיף זה –

"יום עבודה" – יום מימי השבוע, למעט כל אחד מאלה:

(1) יום ו' בשבוע;

(2) יום מנוחה כמשמעותו בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט התש"ח-1948³ וערב יום מנוחה כאמור;

(3) חול המועד;

(4) יום שבתון שנקבע בחיקוק;

² ס"ח התשמ"א, עמ' 94.
³ ע"ר 2, התש"ח, תוס' א', עמ' 1.

"תכנית ביטוח" – נוסח של חוזה ביטוח
שתנאיו נקבעו מראש כדי שישמשו
תנאים לחוזים רבים בין מבטח לבין
מבוטחים בלתי מסוימים, ויראו
כתכנית ביטוח גם כל אחד מאלה:

(1) הרחבת כיסוי או צמצומו
ותנאים מיוחדים המוצעים לכלל
ציבור המבוטחים או לחלקים בלתי
מסוימים שבו;

(2) ביטוח שנעשה לקבוצת
מבוטחים."

(2) בסעיף 102(א) אחרי המילים "29(א)" יבוא "40(ה)";

(3) בסעיף 104(ב)⁴ במקום פסקה (12) יבוא:

"(12) הנהיג תכנית ביטוח או כתב שירות שינוי בתכנית ביטוח או
בכתב שירות, בלי שמסר הודעה למפקח על כוונתו לעשות כן, בניגוד
להוראות סעיפים 40(א) או 40(ז), לפי העניין;

(12א) הנהיג תכנית ביטוח או כתב שירות או שינוי בתכנית ביטוח או
בכתב שירות, על אף שהמפקח או עובד הכפוף לו הודיע על התנגדותו
לתכנית הביטוח או לכתב השירות, כולו או חלקו, או לשינוי בתכנית
הביטוח או בכתב השירות, כולו או חלקו, בניגוד להוראות סעיפים
40(ב) או 40(ז);

(12ב) הנהיג תכנית ביטוח או כתב שירות או שינוי בתכנית ביטוח או
בכתב שירות בלי שקיבל לכך אישור מראש ובכתב מאת המפקח, בניגוד
להוראות לפי סעיפים 40(ג) או 40(ז);

(12ג) הנהיג תכנית ביטוח או כתב שירות, או לא הנהיג שינוי בתכנית
ביטוח או בכתב שירות, בניגוד להוראת המפקח לפי סעיפים 40(ה) או
40(ז);".

(4) בתוספת השלישית, אחרי פרט (7) יבוא:

"(7א) הנהיג תכנית ביטוח, כתב שירות, שינוי בתכנית ביטוח בלי
שמסר למפקח הודעה על כך, בניגוד להוראות לפי סעיפים 40(ג) או
40(ז);

(ב7) הנהיג תכנית ביטוח או כתב שירות, שינוי בתכנית ביטוח או בכתב שירות, בניגוד להוראות בדבר תנאי ביטוח או תנאי כתב שירות, דמי ביטוח או דמי כתב שירות שנתן המפקח לפי סעיפים 40(ה) או 40(ז).”

תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005⁴ (בחוק זה על שירותים פיננסיים (קופות גמל) – חוק קופות גמל) – 2.

(1) בסעיף 1, בהגדרה "קרן ותיקה", אחרי "קופת גמל לקצבה" יבוא "שאינה קופת ביטוח";

(2) בסעיף 2(ו), בהגדרות "קרן חדשה כללית" ו- "קרן חדשה מקיפה" בכל מקום, במקום "שאינה קופת ביטוח ואינה" יבוא "שאינה קופת ביטוח, שאינה קופת גמל מרכזית לקצבה ושאינה";

(3) בסעיף 16 -

(א) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "הוראה בתקנון קופת גמל הסותרת הוראה לפי חוק זה או הסותרת הוראת כל דין אחר כאמור, לא ינהגו לפיה, ויראו כאילו נקבעה במקומה ההוראה לפי חוק זה או הוראת הדין, לפי העניין";

~~(ב) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:~~

~~"(ג1) הממונה רשאי ליתן הוראות בדבר זכויות וחובות של עמיתים בקופת גמל אשר ייקבעו בתקנון קופת גמל, ואולם לגבי ביטוחים כאמור בסעיף קטן (ד)6, יהיה הממונה רשאי ליתן הוראות בדבר זכויות וחובות כאמור רק בעניינים בהם לא נקבעו הוראות בתקנות לפי סעיף קטן (ד)6, הוראות לפי סעיף קטן זה יכול שיינתנו לגבי כלל קופות הגמל, לגבי קופות גמל מסוג מסוים או למטרה מסוימת או לגבי קופת גמל מסוימת."~~

~~(ב) בסעיף קטן (ד)6, אחרי "בקופת הגמל" יבוא "כשדמי הביטוח נגבים מנכסי קופת הגמל או מתשלומים לקופת הגמל" ובמקום "לענין סוגי ביטוחים שבהם יבוטחו עמיתים בקופת גמל" יבוא "לענין סוגי ביטוחים כאמור";~~

~~(4) במקום סעיף 17 יבוא:~~

⁴ ס"ח התשס"ה, עמ' 809; התשע"ב, עמ' 362.

(א) חברה מנהלת המבקשת לבצע שינוי בתקנון קופת גמל תמסור לממונה, 30 ימי עבודה לפני המועד שבו מתבקש השינוי (בסעיף זה – המועד המבוקש), הודעה על כוונתה לעשות כן, אשר תכלול את הפרטים שעליהם הורה הממונה (בסעיף זה – הודעה לממונה), אולם רשאי הממונה להורות, לגבי כלל קופות הגמל או לגבי קופות גמל מסוג מסויים או למטרה מסוימת או לגבי שינויים מסוימים לגבי בתקנוני כלל קופות הגמל או שינויים מסוימים לגביבתקנוני קופות גמל מסוג מסויים או למטרה מסוימת, כי הודעה לממונה תימסר פרק זמן אחר לפני המועד המבוקש.

(ב) נמסרה הודעה לממונה ולא הודיע הממונה או מי מטעמו עובד הכפוף לעובד מעובדיו עד ערב המועד המבוקש על התנגדותו לשינוי בתקנון קופת הגמל שלגביו נמסרה לו ההודעה, כולו או חלקו, רשאית החברה המנהלת לכלול את השינוי בתקנון קופת הגמל החל במועד המבוקש, הודיע הממונה או מי מטעמו עובד הכפוף לעובד מעובדיו על התנגדותו לשינוי בתקנון קופת הגמל, כולו או חלקו, לא תכלול החברה המנהלת את השינוי בתקנון קופת הגמל.

(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו- (ב), רשאי הממונה להורות כי חברה מנהלת לא תבצע שינוי בתקנון קופת גמל מסוג מסויים או למטרה מסוימת, אלא באישור מראש ובכתב מאת הממונה.

(ד) — הממונה רשאי, מיוזמתו ובכל עת, להורות לחברה מנהלת לבטל שינוי שבוצע בתקנון קופת גמל, הורה כאמור, יהא השינוי בתקנון בטל החל במועד מתן ההוראה כאמור או החל במועד מאוחר יותר שעליו הורה הממונה, ואולם רשאי הממונה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות כי הביטול כאמור יחול גם לגבי התקופה שלפני מועד מתן ההוראה, הכל כפי שיורה.

(ה) — חברה מנהלת תמסור הודעה לעמיתים על שינוי בתקנון קופת גמל או תפרסם הודעה לציבור על שינוי כאמור, הכל כפי שיורה הממונה.

(ו) — בסעיף זה, "יום עבודה" — כל יום מימי השבוע, למעט כל אחד מאלה:

(1) — יום ו' בשבוע;

(2) — יום מנוחה כמשמעותו בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט התש"ח-1948, וערב יום מנוחה כאמור;

(3) — חול המועד;

(4) — יום שבתון שנקבע בחיקוק.

(4)(5) בסעיף 18(ב), במקום "בלא תשלום" יבוא "לפי בקשתו ובלא תשלום";

(6) — בסעיף 37-

(א) — בסעיף קטן (א), במקום הסיפה החל במילים "ובלבד שתכנית המיזוג אושרה מראש" יבוא "בהתאם להוראות שנתן הממונה לעניין זה, ובלבד שמתקיימים שניים אלה:

(1) — החברה המנהלת מסרה לממונה הודעה על תכנית המיזוג, פרק זמן כפי שהורה הממונה לפני המועד שבו מבקשת החברה המנהלת לבצע את המיזוג (בסעיף קטן זה — המועד המבוקש) ובאופן שהורה הממונה, והממונה או מי מטעמו עובד הכפוף לעובד מעובדיו לא הודיע על התנגדותו לתכנית המיזוג, כולה או חלקה, עד ערב המועד המבוקש;

(2) — החברה המנהלת מסרה לעמיתים הודעה על המיזוג, באופן ובמועד שהורה הממונה.

(ב) — אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) — הוראות הממונה לפי סעיף קטן (א) יכול שינתנו לגבי כלל החברות המנהלות או לגבי חברות המנהלות קופות גמל מסוג מסוים או למטרה מסוימת.";

(ג) — בסעיף קטן (ב), במקום "ובהתאם לתכנית המיזוג שאישר הממונה ולהוראות שנתן באישור כאמור" יבוא "ובהתאם להוראות שנתן הממונה לפי סעיף קטן (א) ולתכנית המיזוג";

(ד) — אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(1ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי הממונה להורות כי מיזוג של קופות גמל מסוג מסוים או למטרה מסוימת או מיזוג של קופות גמל המנוהלות בידי חברות מנהלות שמתקיימים לגביהן תנאים מסוימים, לא יבוצע אלא באישור מראש ובכתב מאת הממונה.";

(7) — בסעיף 41-

(א) — האמור בו יסומן "(א)", ובו, במקום הסיפה החל במילים "ובלבד שהממונה אישר מראש" יבוא "בהתאם להוראות שהורה הממונה לעניין זה, ובלבד שלא תעביר חברה מנהלת (בסעיף זה חברה מנהלת מעבירה) קופת גמל או קופות גמל שבניהולה ולא תקבל חברה מנהלת אחרת (בסעיף זה חברה מנהלת אחרת) לניהולה קופת גמל או קופות גמל כאמור, אלא בהתקיים שניים אלה:

(1) — החברה המנהלת המעבירה והחברה המנהלת האחרת מסרו לממונה הודעה על הכוונה לבצע העברת ניהול, פרק זמן כפי שהורה הממונה לפני המועד שבו מבקשות החברות המנהלות לבצע את העברת הניהול (בסעיף קטן זה המועד המבוקש), באופן שהורה הממונה לגבי כל אחת מהחברות המנהלות כאמור, והממונה או מי מטעמו עובד הכפוף לעובד מעובדיו לא הודיע על התנגדותו להעברה האמורה, כולה או חלקה, עד ערב המועד המבוקש;

(2) — החברה המנהלת המעבירה והחברה המנהלת האחרת מסרו לעמיתים בקופת הגמל או בקופות הגמל שלגביהן מתבקשת ההעברה הודעה על העברת הניהול, באופן ובמועד שהורה הממונה לגבי כל אחת מהחברות המנהלות כאמור.";

(ב) — אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

”(ב) – הוראות הממונה לפי סעיף קטן (א) יכול שיינתנו לגבי כלל החברות המנהלות או לגבי חברות המנהלות קופות גמל מסוג מסוים או למטרה מסוימת.

”(ג) – על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי הממונה להורות כי העברת ניהול של קופות גמל מסוג מסוים או למטרה מסוימת או העברת ניהול של קופות גמל מחברה מנהלת שמתקיימים לגביה תנאים מסוימים או לחברה מנהלת שמתקיימים לגביה תנאים מסוימים, לא תבוצע אלא באישור מראש ובכתב מאת הממונה.”;

(8) – בסעיף 49 –

(א) – בסעיף קטן (א) –

(1) – במקום פסקה (22) יבוא –

”(22) מיזג קופת גמל אחת שבניהולו בקופת גמל אחרת שבניהולו בלי שמסר לממונה הודעה על תכנית המיזוג או על אף שהממונה או מי עובד הכפוף לומטעמועובד מעובדיו התנגד לתכנית המיזוג, כולה או חלקה, או בלי שמסר לעמיתים הודעה על המיזוג, בניגוד להוראות לפי סעיף 37(א),”;

(2) – בפסקה (23), במקום הסיפה החל במילים ”שלא בהתאם לתכנית המיזוג שאישר הממונה או להוראותיו באישור כאמור” יבוא ”שלא בהתאם לתוכנית המיזוג אשר לגביה נמסרה הודעה לממונה לפי סעיף 37(א)(1) והממונה או מי מטעמועובד מעובדיו לא התנגד לה, או בלי שנשמרו זכויות העמיתים, בניגוד להוראות לפי סעיף 37(ב),”;

(3) – אחרי פסקה (23) יבוא –

”(23) מיזג קופות גמל מסוג מסוים או למטרה מסוימת או מיזג קופות גמל ומתקיימים לגבי תנאים שנקבעו בהוראות לפי סעיף 37(ב), בלי שקיבל לכך אישור מראש ובכתב מאת הממונה, בניגוד להוראות לפי אותו סעיף,

(4) – במקום פסקה (26) יבוא –

י" (26) – העביר קופת גמל שבניהולו לניהול אדם אחר בלי שמסר לממונה הודעה על הכוונה לבצע העברת ניהול כאמור או על אף שהממונה או מי מטעמו עובד הכפוף לעובד מעובדי התנגד להעברת הניהול כאמור, כולה או חלקה, או בלי שמסר לעמיתים הודעה על ההעברה, בניגוד להוראות לפי סעיף 41(א);",

(5) – אחרי פסקה (26) יבוא:

י" (27) – קיבל לניהול קופת גמל מאת אדם אחר, בלי שמסר לממונה הודעה על הכוונה לבצע העברת ניהול כאמור או על אף שהממונה או מי מטעמו עובד הכפוף לעובד מעובדי התנגד להעברת קופת הגמל לניהול, או בלי שמסר לעמיתים הודעה על ההעברה, בניגוד להוראות לפי סעיף 41(א);",

(28) – העביר ניהול של קופת גמל מסוג מסוים או למטרה מסוימת או העביר ניהול של קופת גמל לחברה מנהלת אחרת ומתקיימים לגביו או לגבי החברה המנהלת האחרת תנאים שנקבעו בהוראות לפי סעיף 41(ג), בלי שקיבל לכך אישור מראש ובכתב מאת הממונה, בניגוד להוראות לפי אותו סעיף;

(29) – קיבל לניהול קופת גמל מסוג מסוים או למטרה מסוימת או קיבל לניהול קופת גמל ומתקיימים לגביו או לגבי מי שהעביר לו את הניהול כאמור תנאים שנקבעו בהוראות לפי סעיף 41(ג), בלי שקיבל לכך אישור מראש ובכתב מאת הממונה, בניגוד להוראות לפי אותו סעיף, "

(9) – בתוספת הראשונה, אחרי פרט (2) יבוא:

י" (א2) לא מסר לעמיתים הודעה על שינוי בתקנון קופת גמל או לא פרסם הודעה לציבור על שינוי כאמור, בניגוד להוראות לפי סעיף 17(ה);",

(א) תחילתו של חוק זה ביום י' בטבת התשע"ה (1 בינואר 2015) (להלן – יום התחילה). תחילתה של התוספת השלישית לחוק הפיקוח על הביטוח כנוסחה בסעיף 41(4) לחוק זה ותחילתה של התוספת הראשונה לחוק קופות גמל כנוסחה בסעיף 2(9) לחוק זה, ביום כ"ט באב התשע"ב (17 באוגוסט 2012).

3. תחילה, תחולה והוראת שעה

(ב) הוראות סעיף 40(ה) לחוק הפיקוח על הביטוח, כנוסחן בסעיף 1(1) לחוק זה, יחולו על פוליסות שהוצאו לאחר יום התחילה, וזאת מבלי לגרוע מסמכויות ההתערבות של המפקח על הביטוח, כפי שהיו ערב יום תחילתו של חוק זה, לעניין פוליסות שהוצאו לפני יום התחילה.

(ג) בשנים 2016 עד 2018 ולא יאוחר מיום 30 במרס בכל שנה כאמור, ידווח המפקח לוועדת הכספים של הכנסת על יישומו של סעיף 1 לחוק זה לעניין השנה שקדמה למועד הגשת הדיווח לוועדה האמורה.